

HAJDUFÖLD

FIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 ÓRA . . . . . 15 K FÉLÉVRE . . . . . 90 K
 HETÉVRE . . . . . 45 K EGÉSZ ÉVRE . . . . . 80 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 60 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hetfő kivételével minden nap.
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

21. és 25. sz. rendelet (kibővitve)

Mi, erdélyi csapatunk parancsnoka, a katonai igazságszolgálati törvénykönyvek 32 és 57 § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintjük:

1. Rend ellenszögeknek lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződésekkel a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregére vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találtnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet vinne, valamint azok, akik mások által elősegítik a megánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lézít;

f) azok, akik meghatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiűrtett helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget, vagy országot;

h) bárki, aki rossz akarat nélkül megmérgez, vagy megfertőz kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kiveszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbelépnek, vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rendelet ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve;

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírással lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i) és k) pontokban foglaltak ellenszegülő a haditörvények által lesznek megvizsgálva és elítélve három évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírással.

Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kémkedési vagy árulási szándékkal lesz véghez vite, a háború alatt már életben levő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, térparancsnokságok, csendőrszögek, és bármely katonai rendőrszögek végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, hadi-

törvényszékek székhelyén, hadbírószögekben, térparancsnokságnál, csendőrszögekben és községházaknál, ki lesz hirdelve dobszó által is.

E formáságok megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrszögek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek

abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál.

Nagyszében, 1919. május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardarescu, tábornok

Vezérkari főnök:

Panaltescu, tábornok

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan megbüntetettek.

Rendelet

Elrendeli a térparancsnokság, hogy az csztrák-magyar hadseregben szolgálót teljesített összes tényleges és tiszteletos tisztnek nevük kezdőbetűje szerint a tiszti nyilvántartás helyiségében az alább felsorolt napokon jelentkezni tartoznak:

I. Tényleges tisztnek minden nap.

II. Tartalékos tisztnek:

Minden Hétfőn	A-F g bezározóg
" Keddén	G-M ig "
" Szerdán	N-T ig "
" Csütörtökön	U-C ig "
" Pénteken	D-I ig "
" Szombaton	K-P ig "
" Vasárnap	R-Z g "

Debrecen, 1920 január 30-én

Térparancsnokság.

A megszállott területek katonai parancsnoksága

7294-920. szám.

Értesítés

Tudomására hozzuk a dohánytermelőknek, hogy a Román Állam, bár a nemzetközi jog alapján kétségtelenül megilletné, a zónaterületén az 1919. évi dohánytermésnek az elreklvirálási jogáról lemond és értékesítés iránti jogát átengedi a magyar hatóságoknak a megszállott zóna közigazgatási költségeinek fedezése céljából.

Debrecen, 1920 január hó 31-én.

Kormányzó-tábornok

MICHAESCU s. k.

LEGUJABB

Graziani tábornok látogatása

Bécs, febr. 3. A Neue Freie Presse-rek jelentik Budapestről, hogy a francia katonai missió főnöke, Graziani tábornok meglátogatta dr. Bódy Tivadar polgármestert s egy óránál hosszabb ideig időzött nála. A látogatás a főváros élelmiszerével van összefüggésben, de részben udvariassági látogatás is, mert a tábornok személyesen

óhajotta a polgármester előtt köszönetét nyilvánítani azért az elfizetéséért, amellyel az megküldte neki Sayous Ede francia írónak a francia Akadémia által megkoszorozott munkáját a magyarok történetéről. Graziani tábornok ugyanis egy összejövetel alkalmával kifejezte azon szándékát, hogy szeretné a magyar történelmet megismerni.

Antant-misszió Sopronban

Sopron, január 3. A legfelsőbb tanács megbízásából antant-misszió érkezett Sopronba, mely Vigna olasz ezredes vezetése alatt Lehár báró ezredesből és Keresztessy vezérkari őrnagyból állott. A misszió feladata a nép hangulatának megvizsgálása.

Antant csapatok az Adria partján

Belgrád, febr. 3. Norddeichből jelentik: Egy amerikai hajó több más szövetséges hajóval együtt utban van Fiume felé, különböző csapatok kiha-

jázása végett, amelyek az ottani olasz csapatokat fogják felváltani. Más sürgöny szerint az olasz csapatok végrehajják a dalmát partok kiűrését.

Jótevény

egyesületeinknek, és mindazoknak, kik nemes szívükkel örömet áldoznak az emberszeretet oltárán, figyelmükbe ajánljuk oroszországi hadifoglyainkat. Szézezer számra vannak ott szenvedő véreink, kik áldatlan hátorunk viharától verten, rabságba dőlve hosszú éveken át remény és kétség között várják a hazatérés megváltó óráját. És most, amikor idestova elérik a megbékélő nemzetek, hogy a viharrel telt mennyboltozat felderül felettünk, hogy ismét békés építőmunkára, ismét elégedett emberekre mesolyogjon le a nap, — most amikor elmaradtak a tűzhegyek és felszáradtak a könny- és vérfolyamok, — most amikor elmúlt a lelkekről az átkok sulya: az orosz foglyatáborok százezrei még mindig hiába vágnak, hiába sóhajtoznak, számukra még mindig nincsen felszabadulás.

Nem hadi érdekek rabjai többé, messi idegen föld karámainak rideg falai között, csupán Péruz őfelségének szeszélye tartja őket fogva. A vöröskereszt utján vesszük a hitet, hogy Szibériából csak azt a hadifoglyot indítják utnak, akiért Dánia közvetítésével 14,000 koronát fizetünk le. Ennyibe kerül a hazatérőknek élelmezési és utazási költsége.

Sulyos milliókra van szükség, hogy véreink hazatérését lehetővé tegyük, de az anyagi áldozat nagyságát meg sem szabad látnunk. Es nem szabad engednünk szívünknek, hogy elhalványodjék benne annak a nagy, szent tartozásnak az érzete, amelyre foglyaink irányában kötelezve vagyunk. Ahogyan helyálltak éretünk, a becületéri a rájuk rótt sulyos feladatért ék, azonképen helyt kell állanunk most értük nekünk.

De nem csupán az egyéni, vagy faji becsületézésnek kérdése ez, hanem egyuttal fontos nemzeti és nemzetgazdasági érdekünk is. Megkisebbedő, legyöngyült országunknak szüksége van fiatal, bizakodó lelkekre és munkás, építő kezekre.

Ha a nehéz rabság barázdákat szántott is foglyaink lelkebe, és ernyedtté tette is az ifju izmokat: itthon majd megiffjodnak a lelkek és megacélosodnak a karok, — meg hozza ezt a hönilevegő varázsa, s a hazavárók lelkének melege. És mi feltaláljuk bennük azokat, akikre szükségünk van: nemzeti újjáéledésünk békén dolgozó hű munkásait.

Jótevény honfitársaink! Gondoljunk visszavégző szegény véreinkre, és rendezzünk hadifoglyonapokat. Áldozzuk e napokon filléreinket önként és szívesen az ő hazatérésük érdekében, szerezzük meg enmagunknak szívünk derűs, jóleső elismerését, s az ő el nem hanyatló hálájukat.

Szilágyi Imre dr.

Táviratok

Uj szövetség

Anglia és Amerika között

London, febr. 2. Chamwod lord az angol felsőházban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Angliának Amerikával kell szövetségben élnie. Ennek a két államnak van elsősorban joga befolyástól mentesen a civilizáció nagy feladatait megoldani. De ehhez a jöghöz az a kötelesség is járul, hogy a két állam gyakoroljon befolyást a világ minden kérdésére s legyen ez a befolyás minden önök érdektől mentes.

Szerb-montenegrói összetűzés?

Cettinje, február 2. A montenegrói nemzeti hadsereg Podgorica környékén megtámadta a Lazarovics őrnagy parancsnoksága alatt álló szerb haderőt, amelynek stratégiai hadállásait elfoglalta. A szerbek sorai között harcoló horvát szlovén zászlóalj megadta magát és lefegyverezték.

Béke Csehszlovákia és Ausztria között

Prága, február 1. Csehszlovákia kinevezte Flieder Róbertet wieni diplomáciai képviselővé, Ausztria pedig Maek Ferdinandot küldte ki Prágába a diplomáciai viszony helyreállítására. A két ország közötti összes kereskedelmi és gazdasági tárgyalások befejezték nyertek. Az egyes kormányok a napokban fogják kinevezni a határt megállapító bizottságot, amely az új határt a helyszínén fogja pontosan kijelölni. A kisebbségek kérdését radikális határozatokkal rendezték. Legközelebb ki fognak nevezni végrehajtó bizottságot, amely ezen határozatok érvényrejtését fogja elvégezni. Ezzel felvetik a rendes diplomáciai viszonyt Csehszlovákia és Ausztria kormányai között.

Bulgár közeledés Szerbiához?

Bukarest, február 3. Az Epoca jelenti: Bulgár politikai körökben elterjedt hírek szerint Bulgária óriási erőfeszítéseket tesz abból a célból, hogy közeledést létesítsen Szerbiával.

Nincs megegyezés a balti államok között

Kopenhága, febr. 3. Az Esztland, Lettonia és Livland közötti tárgyalások nem vezettek eredményre, hogy a kommunizmus ellen közös akcióba lépjenek. A tárgyalások nem szakadtak meg teljesen, amennyiben a gazdasági egyezményre vonatkozólag még folytak a tanácskozások.

Lengyelek Pózenben

Varsó, febr. 3. A lengyel csapatok Pózen nyugati részén elfoglalták Zsaldonót, Godudot és Dudevkovót és ezzel elérték a versailles-i szerződés által megszabott német-lengyel határt. Pózen déli részén elfoglalták Lzno-ravicsot.

A lengyel sajtóiroda jelentése szerint a lengyel csapatokat mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták, csupán egy incidens állott elő a megszállás idejére vonatkozó nézeteltérésekből kifolyólag. Egy lengyel és egy német különítmény között kisebb összetűzésre került a sor. Ezen az incidensen kívül a megszállás nyugodtan történt. — Délen a Szkrizinszki ezredes által vezényelt lengyel csapatok bevonultak Thornba a sokaság üdvözlésére között.

Hollandia válasza a legfőbb tanácsnak

Ö a nemzetközi konfliktusok legyőzöttjeinek menedékhelye

Megirtuk annak idején, hogy a párisi legfelsőbb tanács határozata folytán a szövetséges hatalmak diplomáciai uton szólították fel Németalföld kormányát II. Vilmos császár kiadására. Ennek a felszólításnak Hollandia nem tett eleget, s udvarias, de határozott formában tagadta meg a földjén menedéket talált ex császár kiszolgáltatását. Ez a válaszjegyzék, melyre 60 millió német gondolt szívzorogva, s melyet egész Németországban nagy örömmel és meglepődéssel fogadtak, így hangzik:

— „A párisi holland követnek a nagyhatalmak egy jegyzékét adtak át, amelyben a királynő kormányától a császár kiadását kérik.

Ezen kérésük támogatására azt hozzák fel, hogy az esetben, ha a császár Németországban maradt volna, a német kormány a versailles-i szerződés 228. pontja értelmében köteles lett volna őt kiszolgáltatni!

Hivatkozva a nemzetközi szerződések szándékos megsértésére valamint a nemzetközi jog legszorosabb szabályainak a német hatóságok részéről való mellőzése, a szövetséges hatalmak legalább a morális felelősséget a császárra hárítják.

Kifejezték azt is, hogy Hollandia nem teljesítene nemzetközi kötelezettségét, hogyha nem járulna hozzá ahhoz, hogy az elkövetett bűn megkapja a büntetését.

Rámutatnak kérelmük különös jellegére, hogy nem jogbeli vádról van szó, hanem magasabb nemzetközi politikáról és Hollandia jogtisztelére és igazságszeretetére apellálnak, hogy ne fedezze erkölcsi tekintélyével a nemzetek szolidaritásának a megsértését Németország részéről.

A királynő kormányja a maga részéről a hatalmak által felvetett kérdést csak a saját kötelessége szempontjából ítélni meg.

Teljesen távol áll a háború okaitól és semlegességét csak nagy nehézségek árán tudta fentartani.

A háború tényét illetően tehát egészen más helyzetben van, mint a szövetségesek.

Erélyesen visszautasít minden gyanút mintha szuverén jogaival és erkölcsi

tekintélyével fedezni akarná a nemzetközi szolidaritás lényeges elveinek a megsértését, de nem ismerheti el nemzetközi feladatnak, hogy a hatalmak egy magasabb politikai aktusához csatlakozzék.

Ha a jövőben a Nemzetek Társasága egy olyan nemzetközi bíróságot állítana fel, mely illetékes volna arra, hogy egy háború esetén büntetnek minősített cselekmény elkövetői felett ítélkezzen, Hollandiának kötelessége, hogy ehhez az új rezsimhez csatlakozzék.

A királynő kormányja a jelen esetben nem ismerhet más kötelességet, mint azt, amelyet a királyság törvényei és nemzeti hagyományok előírnak. Azonban sem az ország alkotmány-törvényei, melyek általánosan elismert jogi elve en alapulnak, sem egy tiszteltetelműt évszázados hagyomány, mely ezt az országot minden idők óta a nemzetközi konfliktusok legyőzöttjeinek menedékhelyévé tette, nem engedik meg, hogy a holland kormány a szövetségesek kívánságának deferáljon. hogy az excsászártól ezen törvények és hagyományok kedvezményeit megvonja. A nemzeti jog és becsület, melyek tisztelete szent kötelesség, ezt nem engedik meg. A holland nép áthatva azon érzelmektől, melyeknek a történet tolyamán az egész világ igazságot szolgáltatott, nem tudná elárulni azok hitét, akik szabad intézményeire bízták magukat.

A királynő kormányja hinni szereti, hogy a hatalmak elismerik azon okainak alaposágát, melyek felette állanak személyi tekintetekén és melyek oly mulékonyoknak látszanak, hogy egyszerűen néves látszatok előtt meg nem hátrálhatnak.

Ezzel a merész és bátor válasszal foglalkozik most a világsajtó és különféleképpen kommentálja Vilma királynő kormányának jegyzékét. A francia sajtó családóttan konstatálja az elutasítást és az internálás feltételeire vonatkozó megállapítást ajánlja megoldás gyanánt. Az angol lapok ellenben éles hangon tárgyalják az eseményt és jogtudósok kiküldését követelik, akik előtt Hollandia köteles legyen jogilag megindokolni magatartását.

Fehér dalnok a vérvörös Moszkvában

Schaljapin vendéjátéka

Nemrégiben az egész világot bejárta az a tévesnek bizonyult hír, hogy az oroszok messzeföldön híres énekes-művészt, Schaljapint a bolseviszták meggyilkolták. Ebből az alkalomból a bécsi Korrespondenz Zeitung érdekes történetet közöl hasábjain a világhírű énekesre vonatkozólag.

— Körülbelül 15 év óta — mondja — Schaljapin az énekesek királya. 1917-ben mikor a tanácsuralom kezdetét vette, majdnem teljesen visszavonult és majd Pétervárot, majd a vidéken éldegélt csendben, várva a jobb időkre. Az orosz világnak ezért valóságos nyeremény volt, hogy 1918 agusztiában sikerült őt a moszkvai Erenitázs-színháznak egy vendégszereplésre rábírnia. Fényes alakításainak legjobbját, Gounod Faust operájának Mephistóját játszotta. A hatalmas színház, melynek csak földszintje is 3000 s emélyt képes befogadni, teljesen a fölséges játéknak és főleg az elragadó hangnak

varázsa alatt állott. A hang magasztalta a világot, dicsőítette Oroszországot s mint egy előbb fényes, elvesztett világ késői rajongása, csillant bele az oly szürke kommunista jelenbe és egy röpké pillanatra láttatni engedett mindent, ami volt és ami romokban hever. Majd egyszerre lángkék csapnak össze a csodálatos Mephistó fölött. A nézők ezrei megdöbbennek a valóság-tól. Borzasztó az ébredés a boldogító álomból és folynak a könnyek patakokban. Moszkva már szegény, de könnyeivel, — az aranyból és gyöngynél e drágább ajándékkal, — jutalmazza énekesét.

A városi hatóság és a művészvilág külön programot állított össze erre az estére. Az urak frakban és cilinderben voltak. A színház virágözönben pompázott és a polgármester szellemes beszéddel üdvözölte a művészt. Majd arannyal és biborral átdolgozott pergament emléklapot nyújtott át neki.

Schaljapin a fekete Mephistó kosztüm-ben vörös tollakkal kalapjánál jelent meg a színen. Pillanatig szóltanul hordozta körül tekintetét a közönségen, majd lassan beszédjébe kezdett. „En kedves moszkvai közönségem! — mondta — és oly közvetlen melegséggel ömlött szét a csodálatos hangja, mintha gyermekeihez beszélt volna. Megköszönve nekik a kitérítést, az ünneplést, a ragaszkodást. Aztán áttért a vérvörös jelenre... S amit szóval nem mondhatott ki, — mert hisz a szó is súlyos Lenin Moszkvájában és a halál nagyon könnyen előtör a bolsevik fegyverekből, — azt kifejezték ököibe szorított kezei. Mindenki megértette őt. Amit ő érzett, amit az ő művészelke legmélyéig átélt azokban a pillanatokban, az mind-mind előtört az ezek lelkeiből is. Egyéj forszította őt és hallgatóit a határtalan szeretet Oroszország iránt és a lángoló, szív-ből fakadó gyűlölet az új rezsim irányában. A nagy művész tu'ntött korlátain. Nem az énekes Schaljapin személye állt többé ott a színpadon, hanem egy fogátvicsorgató népnek egész lelki világa, mely egy bosszúra vágyó fejedelem álarcában és ruhájában a világ színpadára lépett, a megtestesült megtorlás a gyilkos kezektől büntetlenül ezerszeresen kiontott ártatlan vért... Tovább. A színház már üres, csak virág és virág mindenütt, melyek úgy pompáznak mintha egy drága és kedves sírhantját díszítenék... Schaljapint azután kommunizálták. Furcsán hangzik, de úgy van. A kommunista államban nincs magán tulajdon, sem magánjog. A személyes szabadság fel van függesztve. Azért állami tulajdonnak nyilvánították hivatalosan Schaljapin hangját és állami szolgálatba állították... Ez a bolsevik állam művészeinek sorsa.

Védekezés a pestis ellen

Terjed az influenza is

Az egészségügyi bizottság kedden délután tartott ülést dr. Tóth Emil tanácsnok előnöktele alatt. Az ülés legfontosabb tárgya volt a pestis elleni védekezés. Legelőször is a szérum kérdését tárgyalták és megbízták a bizottság egyik tagját, hogy a szérum beszerzésére Bukarestbe utazzék és onnan szérumot, esetleg tovább tenyésztésre alkalmas szérumot is szerezzen be.

Több felszólalás történt a patkányirtás ügyében is. Az egyszerű felhívásnak nincs eredménye, mert a közönség nem képes felfogni a veszedelem nagyságát, pedig a pestis járvány terjesztője leginkább a patkány. — A méreggel való irtás sokszor nem vezet eredményre, mert az arzén nem öli meg a patkányt, sőt meghizlalja. — A legalkalmasabb a gipszet cukorral öszszekeverni és vizet tenni mellé. Ha a patkány belakmározott, vizet iszik rá, akkor a gipsz megdagad benne és elfordul. A tengerihagyma hushulladékkal szintén alkalmas a patkány pusztítására.

Ezután dr. Tüdös Kálmán t. főorvos jelentést tett az influenza esetek elszaporodásáról. Olyan jelek is mutatkoznak, mintha a spanyoljárvány kezdetével állnánk szemben. Januárban a tüdőgyulladás 21 halálesetet okozott, míg decemberben csak 9 volt. Ebből azonban nem lehet következtetéseket vonni, mert a múlt év januárjában is sok halálozást okozott. Kéri a hatósági orvosokat, hogy naponta jelentsek a megbetegedések számát. Ha a spanyol betegség terjedése szükségessé tenné, akkor megnyitják a járványkórházat is.

Szóba került még a nagy kölszer és sublimát hiány is, egyelőre azonban ezen nem lehet segíteni.

Korzó arckrém
Oja készítmények
Pipere szappanok

Piperecikkeit legolcsóbban beszerezheti a
Korzó Drogueriában Piac-u 42.
Kötszerek, Gummiáruk, Irrigátor felszerelések, Gyógyszerkülönlegességek, Pácoló szerek, Rumesentia stb.

KORZO SZAPPAN
Tej krém
Glycerin kimérve

HIREK

— Géresi Kálmán tb. városi főlevéltárnok. A nemrég nyugalmába vonult Géresi Kálmán tankertületi főigazgatót Márk Endre polgármester főispáni hatáskörében Debrecen város tiszteltbeli főlevéltárnokká nevezte ki.

— Cimadományozás az igazságügy-miniszteriumban. A kormány Rottenbiller Fülöp miniszteri tanácsosnak a helyettes államtitkári, Thimkó Zoltán, Striche Gusztáv és Varga Kálmán ügyészeknek a főügyészi, Mikó Ferenc és Császár Károly osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet adományozta. Ezenkívül az összes vidéki vezető ügyészeknek a főügyészi címet adományozták. Dr. Baus Olivér ítélőtáblai elnöki titkár ítélőtáblabírói címet kapott.

— Nyugalomba vonuló főjegyző. Hosszu, erőmes munkásság után nyugdíjazását kérte Farkas Győző hajdudorogi főjegyző. Miután már esztendőjénél több ideje nem lehetett vármegyei közgyűlést tartani, nyugdíjazás iránti kérelmét nem lehetett elintézni. Időközben a főjegyző betegeskedése miatt sem tudja ellátni hivatalát, miért is a község munkaadó kirendelését kérte.

— Adományok a ref. kollégiumnak. A debreceni ref. kollégium részére Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész 300 és Szász Pál volt kollégiumi növendék 100 koronát küldött Márk Endre polgármesternek, a kollégium gazdasági tanácsa elnökének. — Ezenkívül a „Hajdúföld“ kiadóhivatalához 100 kor. küldött „Egy volt egyházi árva“ és 40 koronát Loránt József titkár. További adományokat elfogad a „Hajdúföld“ kiadóhivatala is.

— Elhunyt orvos. Dr. Kajdy József Biharvidéki-község nyugalmazott orvosa f. hó 2-án, életének 68. évében elhunyt. A kiváló képzettséggel bíró orvos széles körben szerzett magának elismerést, lelkiismeretes odaadó munkásságával. Halálát egyetlen leányán, Sallay Gábor városi adótitkár nejeén kívül, számos rokon, jóbarát, ismerős gyászolja. A megboldogultat f. hó 4-én délelőtt 11 órakor temették el a Honvéd-utca 26. sz. háztól a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth-utcai temetőben.

— Felhívás a termelőkhez. Felhívatnak az érdekelt termelők, hogy az 1919. évi őszi buza, rozs, és kétszeres vetés területeiket (kat. holdakban) öszszeírás céljából a városi listatirodában annyiival inkább jelentsék be, mert ebben az esetben a mulasztókkal szemben a legszigorúbb eljárás fog megindítani és bírósági tanúsítványt mindazideig nem fognak kapni, míg bejelentési kötelezettségüknek eleget nem tesznek. Közélelmezési ügyosztály.

— Bécsben nem hordják többé házhoz a hírlapokat. A lapkihordás leküzdhetetlen nehézségeire való tekintettel a bécsi hírlapok felkérték előfizetőiket, hogy miután nem tudják a lapokat házhoz szállítani, a legközelebbi lapkiárutónál vagy tőzsdében szerezzék azokat be.

Németország

hadianyagának kiszolgáltatása

London, február 1. Az angol hadügy-minisztérium hivatalos közlése szerint Németország a várt időpontnál is gyorsabban és pontosabban szállítja le a békefeltételek értelmében átadni kötelezett hadianyagot. Eddig már 5000 teherautót, 25 000 gépfegyvert, 30 000 tarackot és 1600 repülőgépet szolgáltatott ki. Most már csak 42 mozdony és 5000 vasúti kocsi kerül átadásra.

— Az urinök kongregációja ma d. u. negyed 5 órakor ajtatosságot tart a Svetits-kápolnában.

— Uj jegyzői állás Mikepércsen. Mikepércs község képviselőtestülete elhatározta, hogy az egyik segédjegyzői állást adóügyi jegyzői állássá szervezi át. A szervezeti szabályzat módosítását felterjesztették a vármegyéhez jóváhagyásra.

— A fejadag feleslegek beszállítása. A lisztadagok általános leszállítása folytán minden termelő vagy vásárlás útján ellátott háztartás felszólítást kapott, hogy készletéből felesleggé vált gabonamennyiségeket záros határidőn belül a felhívásban megjelölt helyekre a következmények terhe alatt feltétlenül szállítsa be. Miután még mindig többen vannak, akik a hatóság ezen felhívásának nem tettek eleget, a városi tanács közlelmezési ügyosztálya felhívja és saját érdekében utasítja az érdekelteket, hogy beszállítási kötelezettségüknek most haladéktalanul és annyiival is inkább tegyenek eleget, mivel ellenes esetben ellenük a kihágási eljárás fog folyamatba tételni, melynek során szigorúan meg fognak büntetni s be nem szállított készletük elkoboztatik. Közlelmezési ügyosztály.

A visszavonuló ellenforradalmárok

Bukarest, febr. 2. A minisztertanács foglalkozott az orosz bolszevikok elől visszavonuló ellenforradalmi csapatoknak azzal a kérelmével, hogy Románia 50.000 főnyi seregnek engedje meg a Dnyeszter átlépését. A minisztertanács úgy határozott, hogy a nehéz élelmezési viszonyok miatt csak 10.000 főnyi csapatnak engedje meg az átlépést, de azt is szigorú egészségügyi vizsgáztár alá veszi s élelmezésére ántant-segítseget kér.

Bolgár manifesztum

Szofia, február 3. A kormány a néphez egy manifesztumot intézett, amelyben leleplezi a kormányt megbuktatni akaró kommunistákat. A kiáltványban ezeket mondja: A kommunisták és az egyesült szociálisták sztrájk útján megakarták buktatni a kormányt, azonban a parasztság ellenállásán megtört minden törekvésük. Miután belátták céljuk megvalósíthatatlanságát, a baloldali

— Eladták a zár alá vett tengerit. Balmazújvároson a hatósági zár alá vett tengerit sokan eladták, amivel kihágást követtek el. Bajusz János 1175, Szilágyi Györgyné 600, Asztalos Bálint 500, Oláh Gábor 415 és Szarvas József 500 kilogramm tengerit adták el. Az ár 50 és 120 korona közt volt. Valamennyien azzal védekeznek, hogy nem volt tudomásuk a zár alá vételéről.

— A budapesti gyermekekért. Glinge Fledderus Hollandia budapesti főkonzulja akciót kezdett a magyar főváros szegénysorsu gyermekeinek üdülés céljából Hollandiába való küldésére. A lapos vizsgálatot csak az igazán szegénysorsu gyermekeket választják ki, akiknek az egészségi állapota is kívánja az üdülést. Eddig 624 gyermeket szemeltek ki, leginkább tisztviselő családokból. — Ugyancsak Hágából két vagon élelmiszert küldtek az éhező pesti gyerekeknek. Stead angol vezérkari ezredes pedig 50.000 koronát adományozott.

— Tűzveszélyes épület a Bethlen-utcán. Két hónap előtt tűzrendészeti vizsgálatot tartott a rendőrség a Mondschein Jenő tulajdonát képező Bethlen-utca 10. sz. házban, melynek tulajdonosa 6 szekérszénát halmozott fel

— Károlyi Mihály ellen megindult az eljárás. A „Neue Preise Pre se“ hirdása szerint Károlyi Mihály ellen a régen várt vizsgálat, melyet Strache főállomány-vezető helyettes vezet, megindult. Az előzetes nyomozás során kihallgatták a gróf nővéreit, Berinkey volt miniszterelnököt, Kéri Pált és számos más exponált forradalmárt, kik a forradalom kitörésére vonatkozó érdekes adatokat hoztak nyilvánosságra. — Itt említjük meg, hogy Berinkeivel szemben is vizsgálat indult meg az irányban, hogy kényszerhatása alatt adta-e át annak idején a kormányt a kommunistáknak, vagy pedig terheli e őt is valamely felelősség.

— Vissza Bukovinába. Az orosz betörés alkalmával Benkő Gáspár és családja Hadikfalváról elmenekült és Hajduböszörményben telepedett le. Most folyamodott az alispánhoz, hogy visszatérhessen Hadikfalvára.

— A napokban betörték az „Adria“ Szent Anna utcai fényképész kirakatát és elvittek egy eredeti Guidán féle selyem arcképfestményt. A rendőrség nyomozása eddig eredménytelen. Kérem a szemtanukat, hogy adataikat Domb-utca 18 sz. alá leadni sziveskedjenek. Megkerülés esetére jutalom.

politikai szervezetek különféle nyugtalanító híreket terjesztenek arról, hogy a kormány általános mozgósítást tervez. Ez teljesen valótlan, mert nem háború útján, hanem szomszédaival való békés, egyenes tárgyalások való reméli a kormány visszaszerzheti a háboruban elvesztett területeket. A belföldi kommunisták mozgalmak letörésére pedig a kormánynak elegendő ereje van.

Világsze te pusztít a pestis

Bukarest, február 3. Ukrajnában a pestis esetek száma rémesen megnövekedett. A jelentések szerint nem kitéves, hanem tüdőpestisről van szó, amely a legveszedelemesebb járvány, mert bacillái a levegőben terjednek el és a lélegzetvétel által fertőznek. Az egész román határon megkísérített egészségügyi kordont vontak, hogy a reitentes betegség behurcolását megakadályozzák. Ukrajnától kezdve Konstantinápolyon, Kisázsian és Palesztinán keresztül egészen Egyiptomig mindenütt dühöng a vész.

a padlason és tüveszélyessé tette az épületet. A december 27-én megtartott hivatalos vizsgálat ezt a tényt megállapította, amiről a 38.413 II. rendűrk. 1919 számú határozat tanuskodik. — A bevándorolt Mondschein Jenő ügygondoskodott az épület tüveszélyességének megszüntetéséről, hogy a szénát ott hagyta a padlason és azóta 23 kocsi szeszt hordatott a pineébe, mint azt a lakók állítják. Felhívjuk erre a körülményre a rendőrség figyelmét: tartson szigorú vizsgálatot és szerezzon érvényt a tűzbiztonsági rendelkezéseknek.

— A pesti szegények. A magyar kormány a budapesti szegények nyomorának ennyitására kiáltványban fordul a közönséghez. A kiáltványra a társadalom széles rétege mozdult meg. Maga a minisztertanács 10.000.000 K állami segílyt szavazott meg. Az adakozók névsorában igrn sok külföldi is szerepel. Az amerikai metodista püspökök, névszerint I. L. Neulsen, W. G. Shepard, W. Burt és Hauford-Crawford, akik a közép-európai s köztük a magyarországi szociális intézmények tanulmányozása végett tartózkodnak itt, 300.000 K-t juttattak e célra, Cerutti pedig az olasz diplomáciai ügyvivő 100.000 koronát.

— Együtt van a pénz a veszett kutyamart kisfiu megmenésere! Néhány nap előtt a „Hajdúföld“ hívta fel a jószívű emberek figyelmét Vigvári Sándor mikepércsi szegény földműves 10 éves Lajos fiának esetére, akit veszett kutya mart meg és a szegény embernek nem volt ezer koronája, hogy gyermekét a bukaresti Pasteur-intézetbe küldhesse. A gyűjtést megindítottuk és örömmel jelentjük a nemeslelkű adakozóknak, hogy a pénz együtt és a kisfiu utban van Bukarest felé. Hálásan köszönjük a mi nemeslelkű közönségünknek, hogy a kis földművesfiu életének megmentését lehetővé tette. Az újabb adományok a következők: Thuróczy Ilonka gyűjtőívér 131, Pásztor Gyula újabb gyűjtése a polzári és gazdakörben 80, Szivér Elemérné urnó adománya 50, Szücs Károly, Nyáry Béla, Kovács Margit Miskolczi István, Varga István, özv. Szunyogh Sándor, T. P. és B. T. 10—10 korona, összesen 321 korona. Az eddig gyűjtött 745 koronával gyűjtésünk, melyet ezennel lezárunk, 1086 korona Thuróczy Ilonka gyűjtőívén adakoztak: dr. Kiss Arthur 20, dr. Reitmayer Rudolf, Thuróczy Ilona, dr. Szabó János, Szabó József, dr. Forgon, Bartha, Tóth Andor, dr. Wein Károly 10—10, dr. Szénássy Zoltán, Rezsike Ede, Székely Imréné és Sz. B. 5—5, özv. Pintér Jánosné, Tóth Eszter és G. S. 1—1 kor., összesen 131 korona.

— Rendőri hírek. Tolvaj mosónő. Dr. S. L. máv. titkár panaszt tett, hogy felesége betegsége alatt több fehérnemű eltűnt. A tettes özv. Szennyesi Gáborné volt, ki a mosás közben apródonként hordta el a ruhákat, melyeket nála meg is találtak és lefoglaltak. A mosónő ellen megindították az eljárást. — Elsikkasztott fehérneműk. Tóth Juliánna takarítónő feljelentést tett, hogy özv. Kerekes Istvánné Rakovszky u. 7. sz. alatti lakosnak megőrzés végett átadta a fehérneműjét, aki azt nem akarja visszaadni azzal az indoklással, hogy azt ellopták tőle. A megejtett házkutatás alkalmával megtalálták nála a tárgyakat. Elkobozták. — A hentesek csalója. Szabó József, Varga-utca 19. sz. alatti lakos nem létező árakra többektől csalt ki előlegeket. Nagy Jánosnének meg tavaly augusztusban eladott 2 q. árpat és 3 q. búzát, melyre előlegként 200 koronát vett fel. Snek Mózes mészárosról egy borjura 80 korona, Tóth János gépésztől egy sertésre és Varga Imre hentesről 4 sertésre 170 korona, Szathmáry József hentesről sertésre 100 korona, Debreczeni Lajostól 2 sertésre 350 korona és Ferge József hentesről 2 sertésre 200 korona előleget vett fel. A felvett előlegeket elköltötte. Csalás miatt megindították ellene az eljárást. — Tolvaj lakó. Bernecky Károlyné panaszt tett, hogy január 10-én Tarnai Tivadar, míg ő távol volt hazulról, összes ékszereit magához vette és megszökött. A rendőrség keresi.

— Antalfy képtárlat nyitva reggel 9—5-ig. Belépti díj nincs.

Schuster Ferenc fogászati műterme Vár-u. 11.

Németországban

megrendszabályozzák a terrort

Berlin, február 1. A független szociálisták radikális szárnyának vezéré, Daeuninget, a kormány a múlt héten letartóztatta. A kancellár kijelentette, hogy szabadon bocsátásáról mindaddig nem lehet szó, míg a szociálisták és a kommunisták a kisebbségi uralom megvalósítására irányuló törekvéseikről le nem mondanak.

Temetésekre élő- és művirág sirkoszoruk, valamint színházi és alkalmi csokrok legolcsóbban szerezhetők be

„Rózsá Virágcsarnok“
DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 2. SZÁM (VÁROSHÁZ)

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ Dr.

Csokonai színház:

Csütörtökön A) bérlet: Két árva, regényes történet.
Pénteken B) bérlet: Luxenburg grófja, operett.
Szombaton délután: Lili tárnok, operett.
Szombaton este C) bérlet: Luxenburg grófja, operett.
Vasárnap délután: Boccació, operett.
Vasárnap este: Luxenburg grófja, operett.

Vigszínház:

Csütörtökön: Koldus gróf operett.
Pénteken: Nincs előadás.
Szombaton: Trilby, dráma.
Vasárnap délután: Kikapós palikatur, bohózat.
Vasárnap este: Trilby, dráma.

* Pillangó főhadnagy. Vasárnap délután a Csokonai-színházban a Pillangó főhadnagyot újították fel. Ez operettbe oltott bohózat, vagy megfordítva. Amint tetszik. Olyan nyári darab, melyben a színpad a nézőtérre lép át. A közönség jól mulatott.

* A János vitéz 500 ik előadása. A héten volt a budapesti Király színházban Kacsóh Pongrác dr népszerű operettjének, a János vitéznek ötszázadik előadása, mely alkalommal a színház nézőtérét n. ü. észlelesen feldisznítették.

* A párisi Opera Comique (Vigopera) Anatole France híres regényét, a Ludláb Királyt hozta színre. Az ismert regényt Dequacis dolgozta át librettóra, zenéjét pedig Charles Levadé szerlette. Az operának óriási sikere volt, an íben igen nagy része volt annak, hogy az előkelő közönség örömmel látta a színpadon a regény népszerű és kedves alakjait.

(Színházak és n. org. színházak jelentése)

* Két árva. Alig akad Debrecenben színházbajéró, aki meg nem nézné ezt a rapci-napi népszerűbb, érdekes regényes történetet. Ma a Csokonai színházban kerül színre.

* Koldus gróf, operett O. Hilbert Janka, Káldor, Makkai, Szigeti Jenő, Árkossi és Szabó Gyula fellépésével ma a Vigszínházban.

* Luxemburg grófja, operett Honthy és Hilbert Janka főszereplésével pénteken kerül először színre.

* Detektiv történet az Apollóban. A „Phantomas kastélya” című érdekes témája négy felvonásos detektivtörténet és „A gyűlölet” című külön három felvonásos Nordisk drámát ma utoljára mutatja be az Apolló.

* Az eresz alatt, operette bájos zenéje olyan dallamos, hogy a közönség a szereplőkkel együtt dalolja: Gyere szívem a ligébe, hop, hop, hop. A nagy sikert aratót operett meg a hét végéig marad a Varieté műsorán.

SPORT

Rovatvezető: MACHO FERENC.

Közös birkózó tréning. A DKASE, DMTK és Makkai béa birkózói minden kedden és csütörtökön az Angol Királynő kávéház külön termében tartják tréningjüket Rottman Arnold amatőr tréner vezetése mellett. A közeli kerületi versenyre tekintettel, kéretnek a tagok, hogy tréningeken pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan megbüntettetnek

Kiadja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ-VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

E számért a főszerkesztő felelős.

APOLLO

Csütörtök
KÉT SLÁGER

A gyűlölet

Nordisk dráma 3 felvonásban.

Phantomas kastélya

Detektiv történet 4 felv. Főszereplő Erich Kaiser Tietz.
Csak egy előadás 6-8-ig.

Arany Bika Mozivarieté

Csütörtök

Eresz alatt

operette. Irta: Emőd Tamás
Zenéjét: Marthon Géza.

Uj fehér családi műsor.

Előadás fél 9 órakor.

Kerítés Vassodrony szövet

(GÉPFONÁSÚ)

Bármilyen mennyiségben legutányosabb árban raktáron különféle méretek készen. — Különléges méretek rendelés esetén azonnal elkészülnek.

Gibás Ferenc gépműhelye

POLGÁR. (SZABOLCSVÁRMEGYE.)

BÉCSI

Porcellán

(Altwien) tizenkét személyes ét-szerviz tizenötezer koronáért eladó. Megtekinthető déli órákban, Szent Anna-utca 5. sz. Emelet.

A DEBRECENI VASUTAS SPORT CLUB TÁNCZMULATSÁGA FOLYÓ HÓ 7-ÉN AZ „ARANY BIKÁ”-BAN.

NAGYSZEBEN, FÖTÉR 16. SZ.

Sürgőnyczim: TRIGÁRSZKY, Nagyszében.

Trigárszky Fivérek Szállítási vállalata

Vállal és közvetít kézi, utipodgyász, valamint áru- és bármire ü anyagszállításokat. Pontos és előzékeny fuvarozás. Komisszió, kasszó, vasuti be- és kivagonirozás, beraktározások, elvámolás, kö-tözködéseket, butorszállításokat legutányosabban intéz el. Kifogá-talanul gondos csomagolás! — Gyors és olcsó szállítás! —

Irodahelyiség: NAGYSZEBEN, Fötér 16. szám. TELEFON. TELEFON.

Gallérok

kézelők, férfiingek mosását keményre és fényesre vasalását, ruha és kalapok festését 8 nap alatt készítik

Egyháztér 5. sz.

Dinamo

115 Volt 100 Ampér-es eladó WEISZ HENRIK elektrotechnikai vállalat Verböczi-utca 2. sz. IPARKAMARA.

A nagyérdemű közönség b. figyel-mébe ajánlom Gőzmosó vegytisztító, kelme és ruhafestő vállalatot, hol gallérok, kézelők 14 nap alatt, férfi és női ruhák, fehér bőr-keztük tisztítását, festések 8 nap alatt, gyász vagy sürgős esetekben sorop kívül 48 óra alatt kifogástalanul készítem. Becses pártfogást kér

Hungária gőzmosó kelme festő vegytisztító vállalat
Debrecen, Péterfia-utca 4. Telefon 399.

cipője idő előtt

Aki szereti a tükörfényes cipőt, használjon kizárólag

PALLAS

cipőkrém, vízmentes gyártmány tehát ápolja, puhává és fényessé teszi a cipőt. Ne fogadjon senki el mást, csak valódi „Pallas”-t, mely selyem papírral csomagolva kapható minden cipő és fűszer-üzletben: fekete és sárga szín-ekben. Készíti:

Lehmann és Simonyi

gyógyszerészek, „PALLAS” ve-gyészeti laboratoriuma Debre-czen, Zápolya-utca 6-8. szám.

cipőkrémet használ

Apró hirdetések

Hétköznapokon tíz szőig 5 korona, minden további sző 50 fillér. — Vasárnap tíz szőig 6 K, minden további sző 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítottak

Rendkívül kedvező feltételek mellett cserélném el a Hatvan-ut-eában lévő 3 szobás udvari lakómat a vá-ros belső körzetében lévő 2 szobás modern lakással. Felvilágosítást ad dr Karsai Sándor ügyvéd Piac u. 63.

Szőlő vesszőt gyökeresét és 4-5 éves gyümölcsfákat megvételre keresek. Ajánlatot Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17. sz. alá kérek.

Debreceni iparosok

Gummbélyegzőt és mindenféle vésést készít Paulo és vésnök B thányi-utca

Blattner József Csapó-u.1

üvegezési és képkeretezési vállalata tükörök és kész ablakok nagy raktára.

KOROS SÁNDOR

férfi-szabó üzletébe Piac-u.69. sz. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

KÖVARI MIKLÓS

szücsmester, Honvéd-utca 32. Elvállal mindenféle szücsmun-ká és vadbőrök kikészítését.

Forgách István

műorás mester Bádogos-u. 4.

KISS FERENCZ

női szabó Piac-utca 56. szám. Izzéles munkát jutányosan készít

Ákác és Tölgyfát

minden mennyiségben azonnal szállítok ölen-ként, aprítva akácia 72, tölgyfa 65 korona mé-terezésanként házhoz szállításra

Polyánszky Oroszt

tűzfakereskedő Miklós-utca végén, Szoboszlói-ut és Piac-utca 58. szám.

Tölgy és Ákácza

ölenként és aprítva házhoz szál-lítva minden mennyiségben a leg-olcsóbb napi árak mellett kapható

EMERICH VILMOS

mész, cement, építési és tűzifaanyag-kereskedő, valamint vízvezeték, csator-názási, szivattyúkezelési és cement-iparvállalata

Központi iroda: Hatvan-u. 10. Telep Újvárosi-u. 5. A guermehmenhely mellett.

Cenzurat de Subit. HORIA.